A hazai vadegészségügy és vadgazdálkodás aktuális kérdései 2018. március 20.

Az afrikai sertéspestisjárványhelyzet alakulása Európában

Dr. Nemes Imre elnökhelyettes,
NÉBIH

Afriai sertéspestis (ASP, ASF)

Vírus → házi sertés, **vaddisznó** (ember ∅)

Igen ellenálló vírus (tetemben hetekig, húsban hónapokig fertőzőképes marad).

Terjedés:

- állatról – állatra (bármilyen váladékkal, de vérben nagy mennyiség),
- ragályfogó tárgyakkal (vérrel szennyezett eszközök, szállítójárművek),
- fertőzött állat húsával.

Tünetek: magas láz, **bágyadtság**, hányás, hasmenés, kipirult fülek és lábvégek, vérzések (bőrvérzés, véres hasmenés), vetélés, cyanosis, **inkoordinált mozgás**, **elhullás** (heveny lezajlás - a vérzések kialakulására sokszor nincs is idő)

Afriai sertéspestis (ASP, ASF)

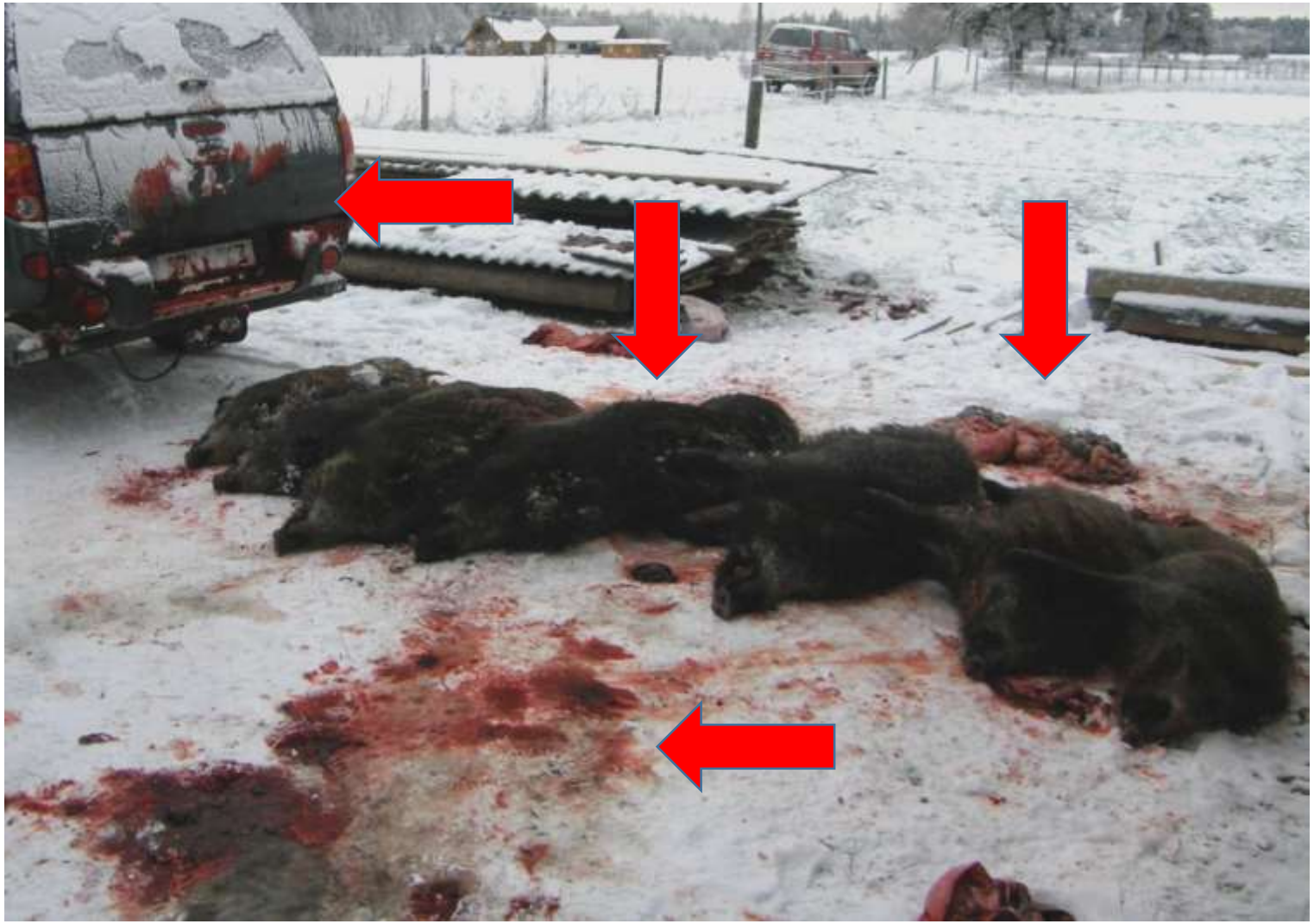

ASP jelentősége

- Nincs ellene vakcina.
- Igen ellenálló vírus (vaddisznótetem, szalámi).
- Emberi tényező szerepe a terjedésben.
- Korai észlelés nehézsége (a járvány kezdetén csak néhány állat hullik el, a jellegzetes tünetek heveny lefolyás esetén nem alakulnak ki).
- Sertéságazatot és vaddisznó kereskedelmet érintő súlyos következmények.

ASP megjelenése Európában

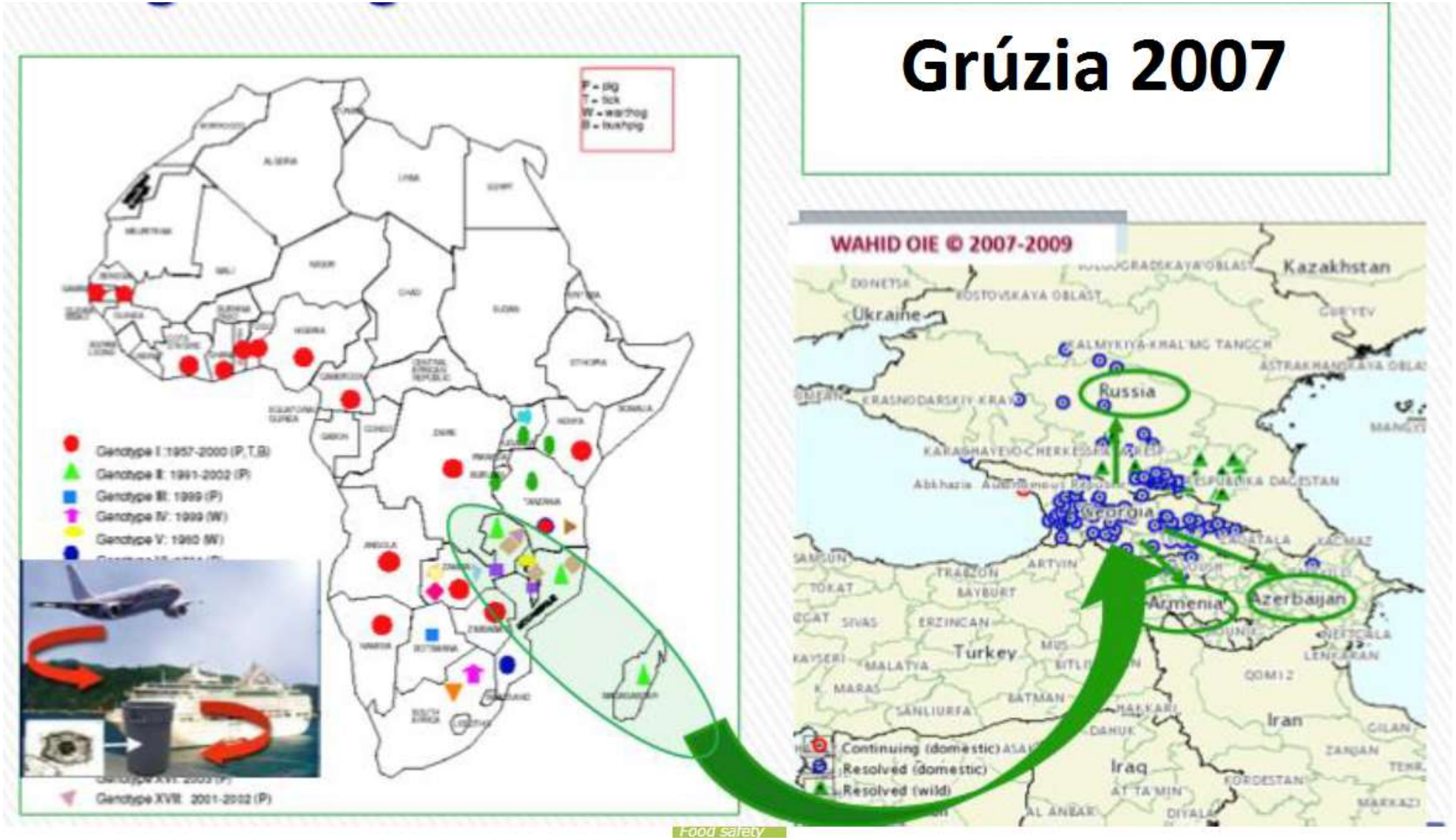

Járványügyi Helyzet Európában

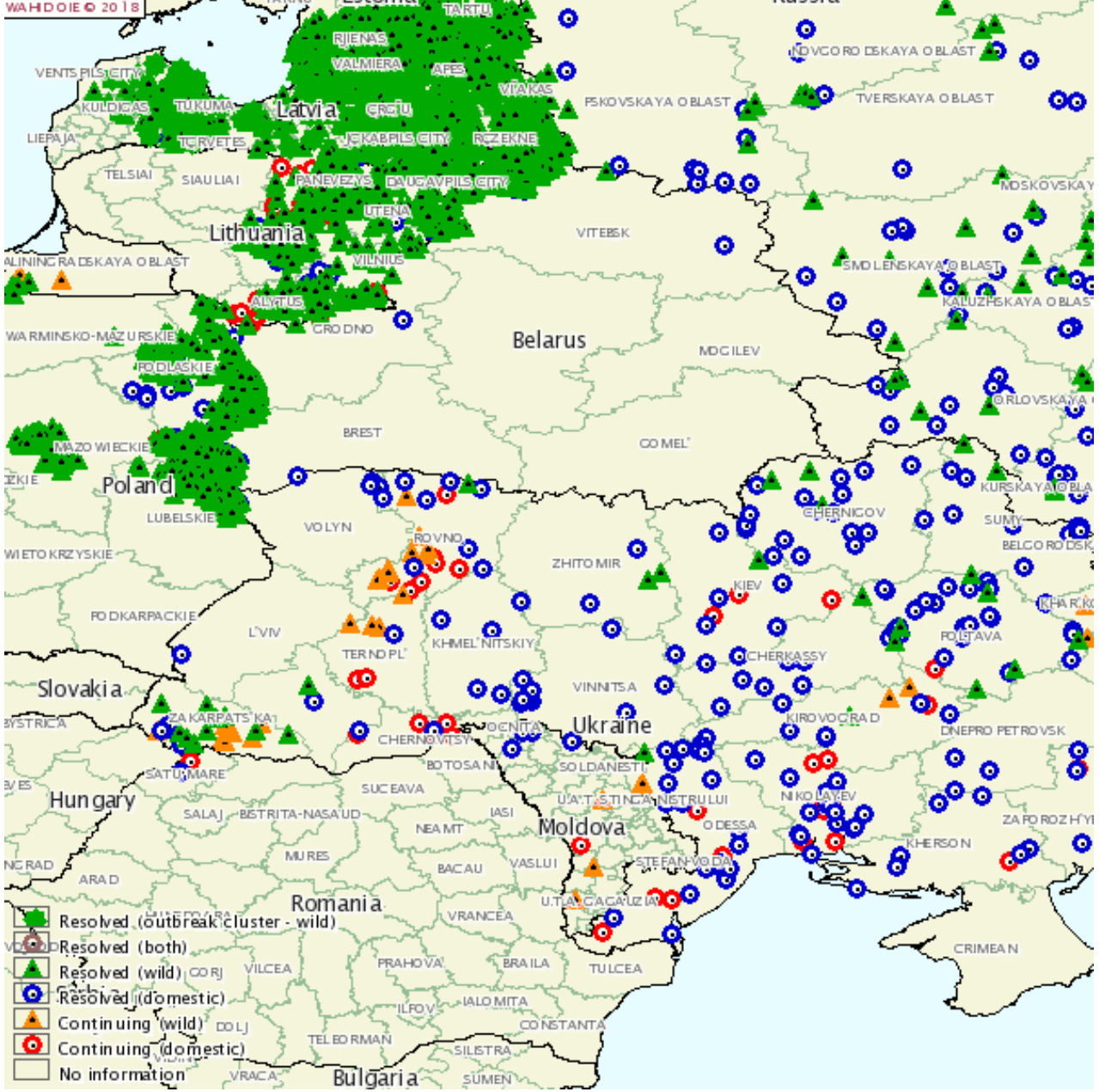

2014.01.01.-
2014.12.31.

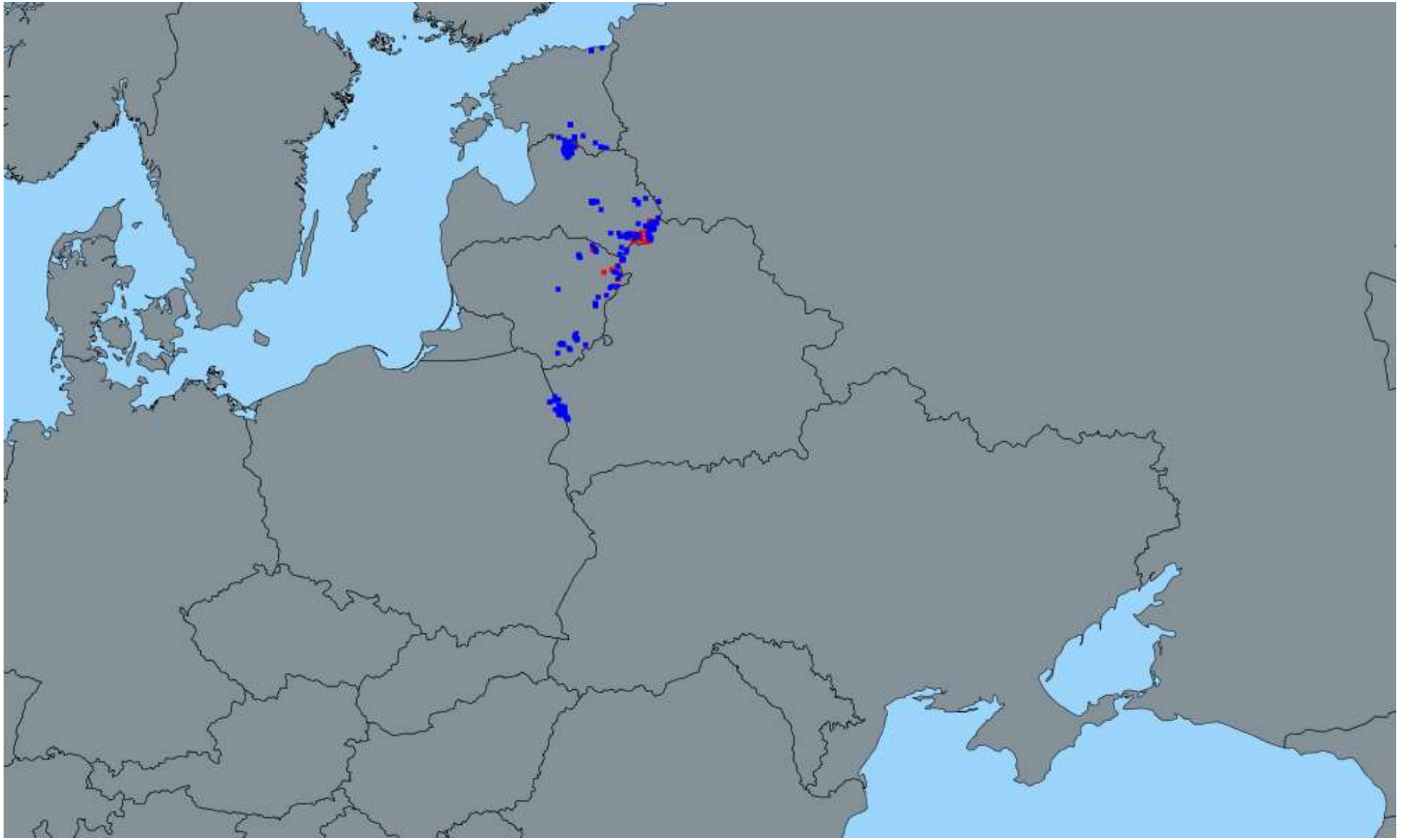

2014.01.01.-
2015.12.31.

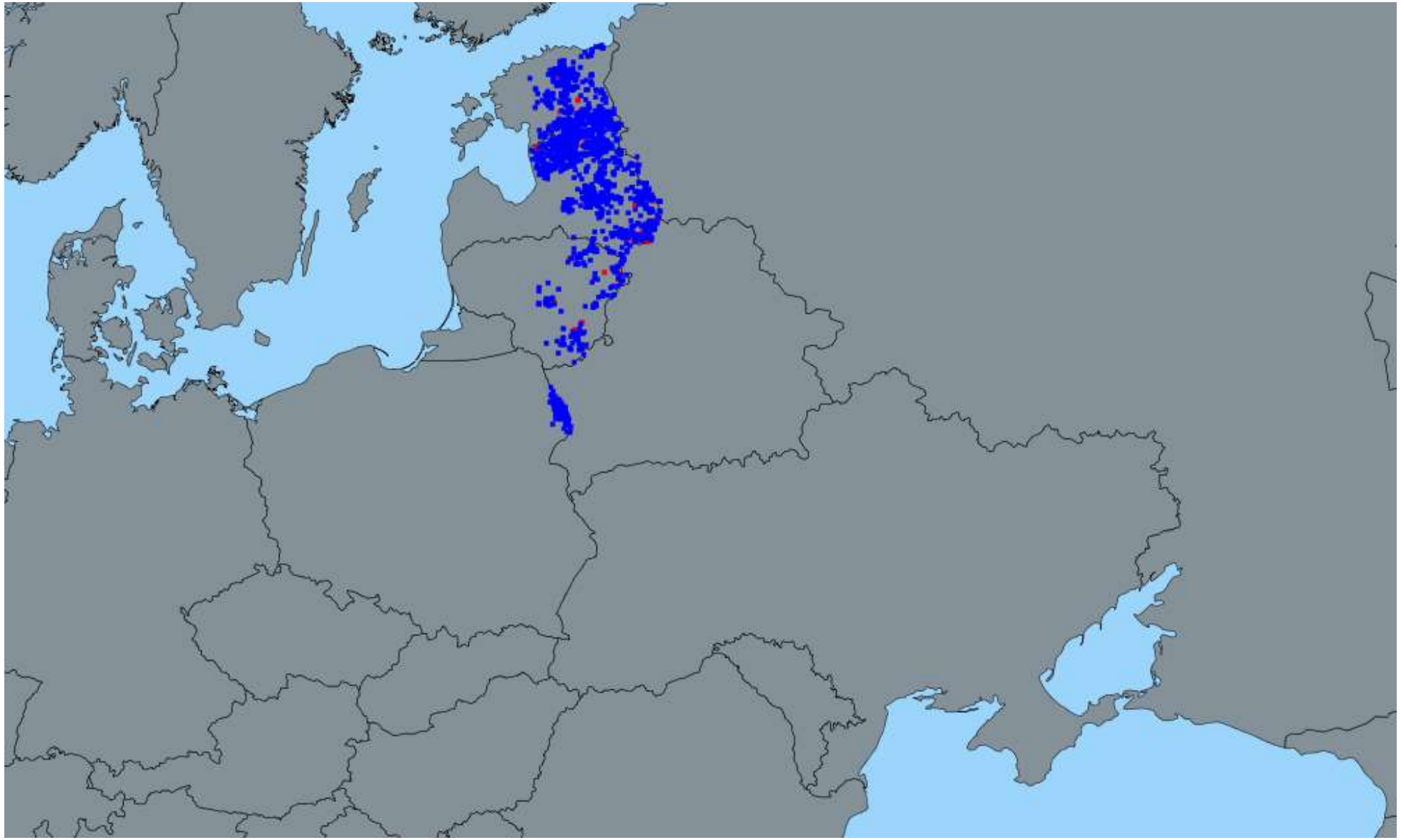

2014.01.01.-
2016.12.31.

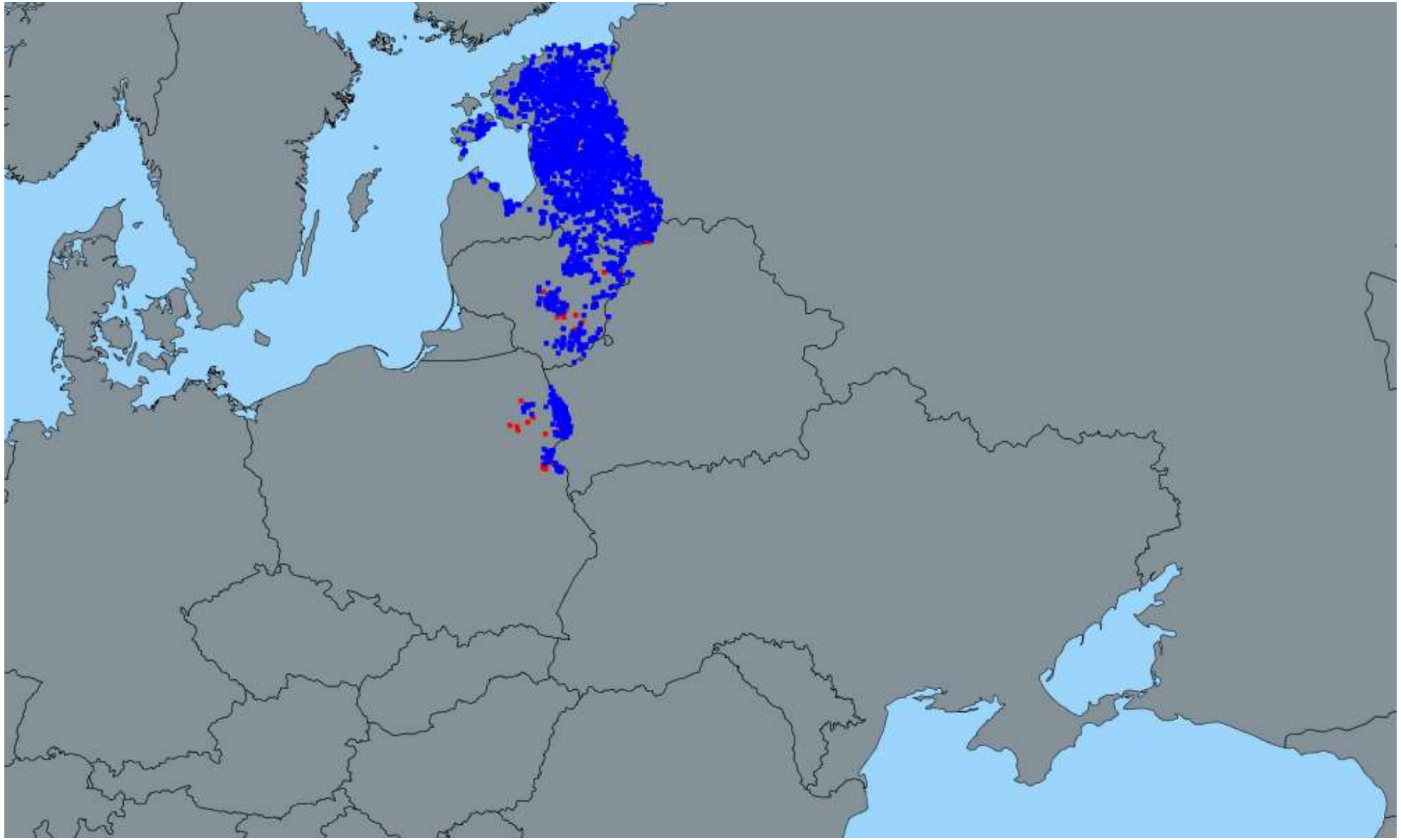

2017.06.26.
Zlin
(Csehország)

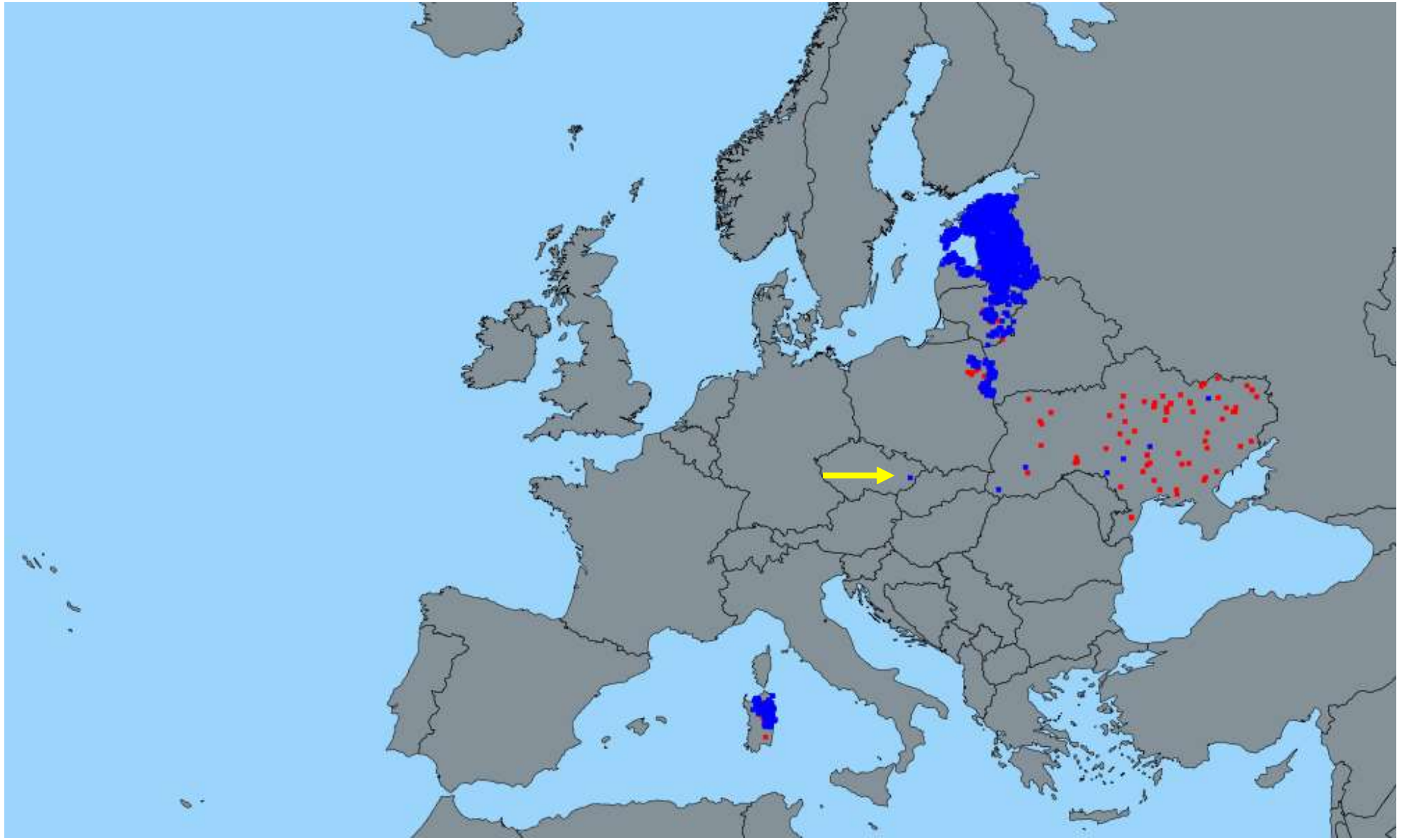

2017.07.31.
Szatmárnémeti
(Románia)

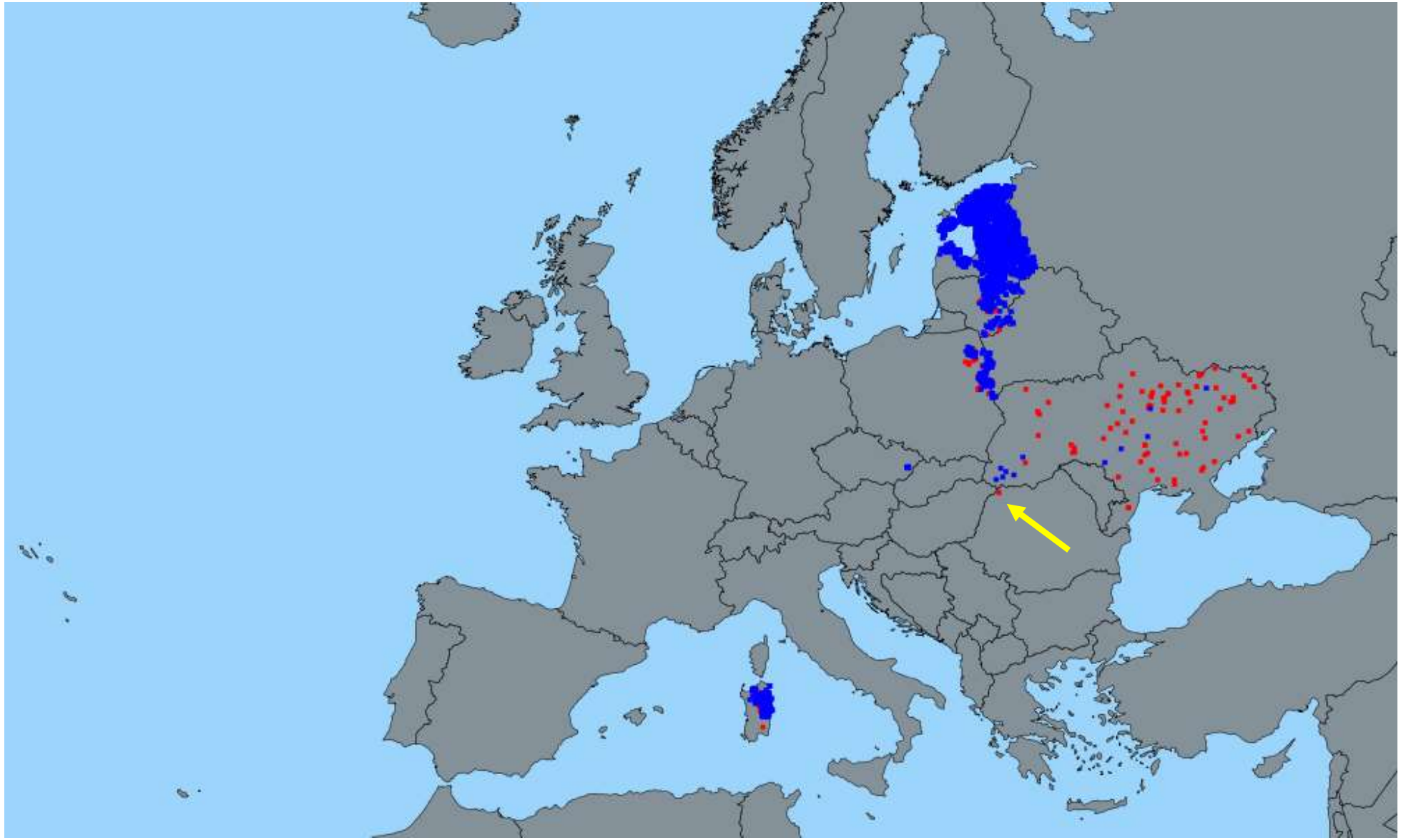

2017.09.01.
Tiszaújlak
(Ukrajna)

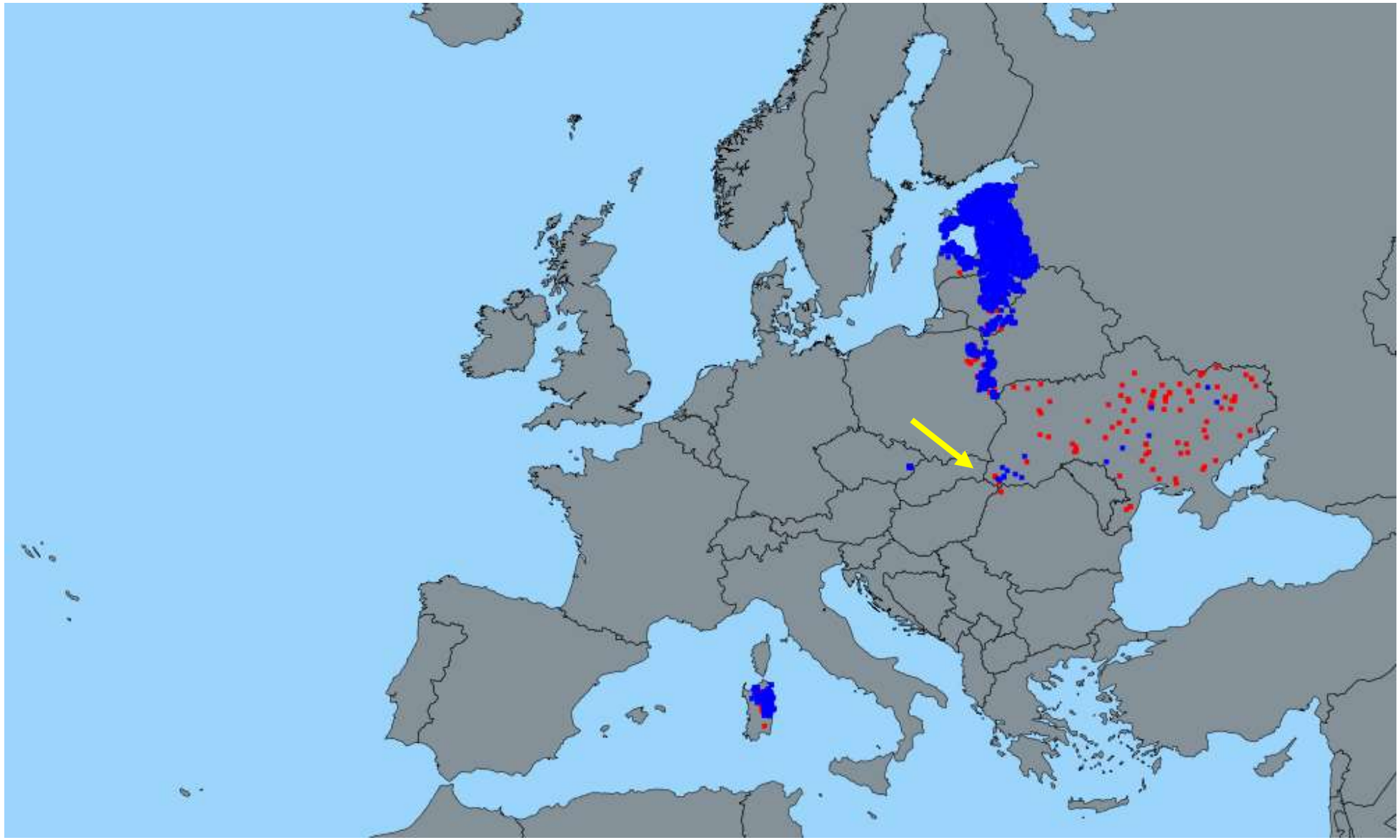

2014.01.01.
2017.11.17.

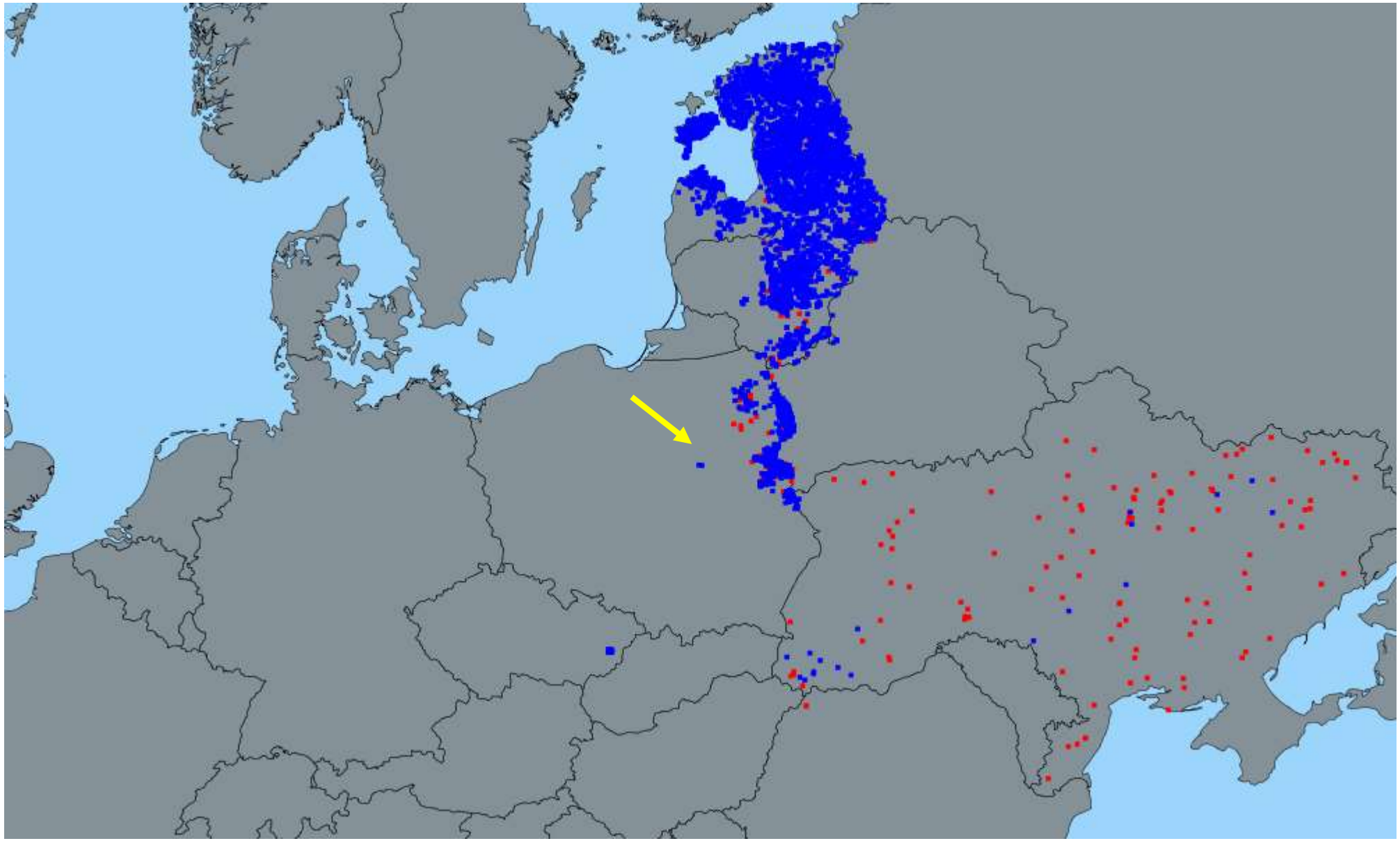

2018.01.11.
Románia 2.

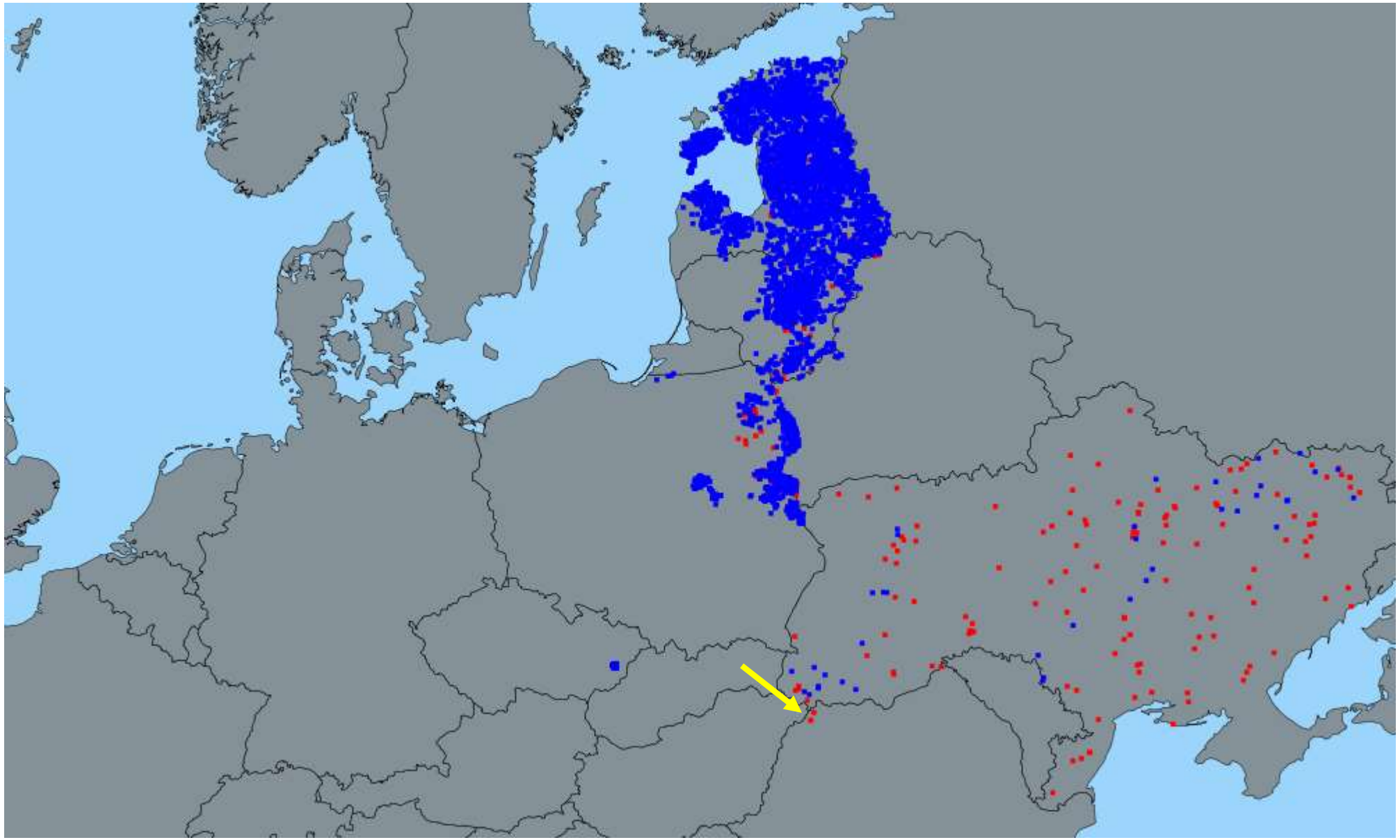

2014.01.01.
2018.03.19.

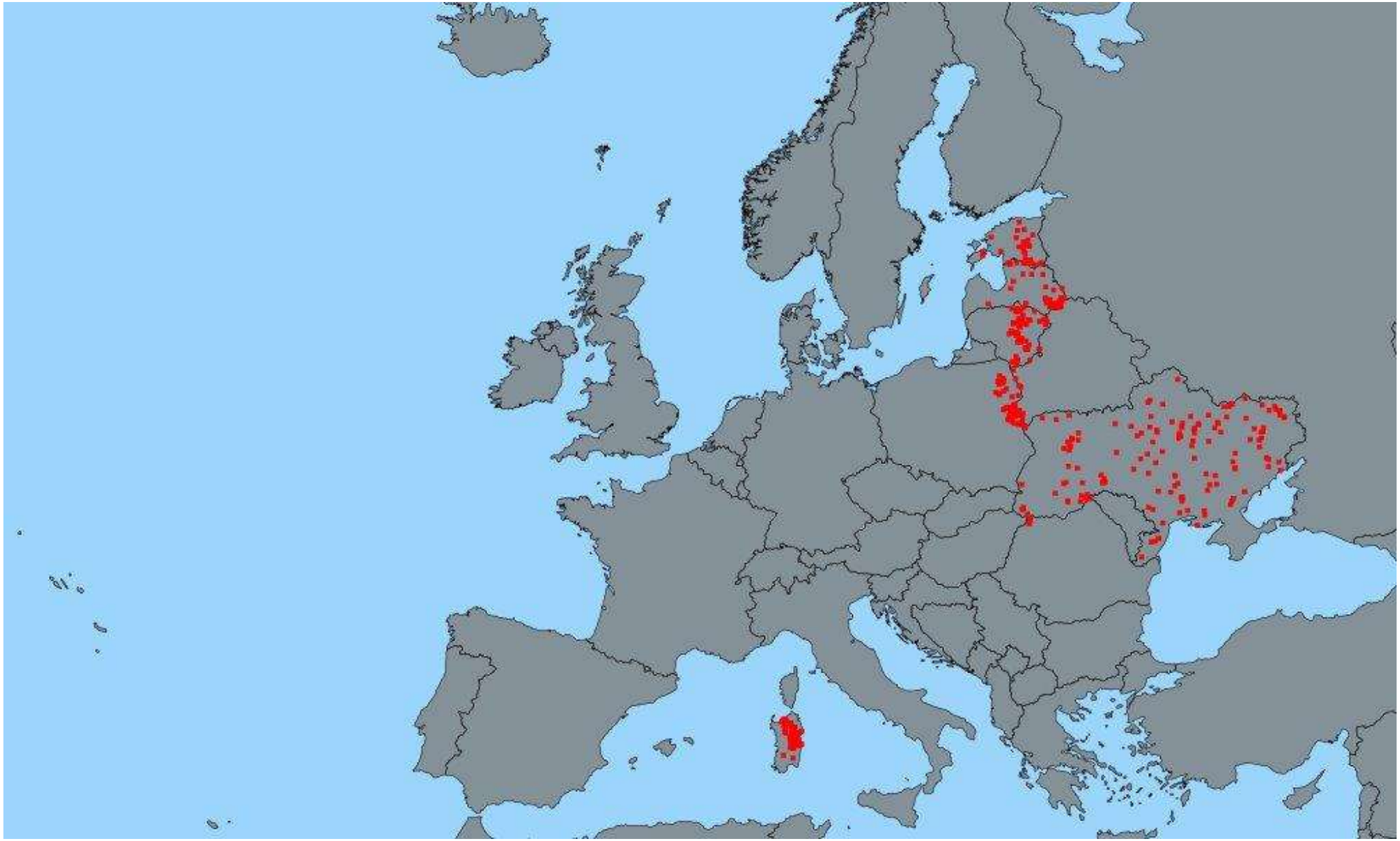

Románia
3. kitörés
2018.03.14.

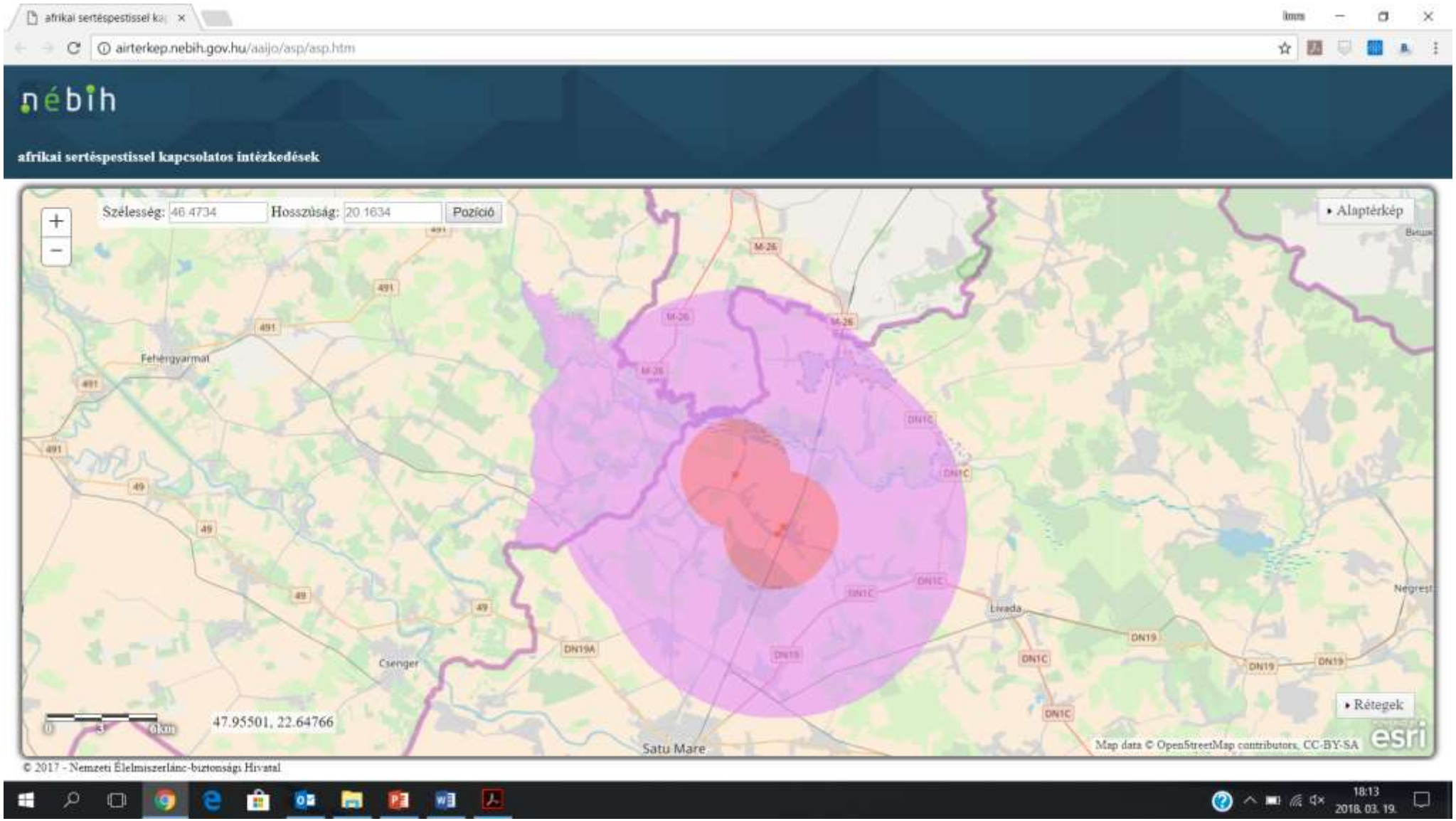

Vírus behurcolás módjai

Vaddisznók természetes mozgásával
(évi 20-50 km terjedés)

Illegális állatszállítással (nagy távolságra!)

Fertőzött állatok húsából készült élelmiszerrel (nagy távolságra!)

Hazai intézkedések

- **2016. december 30**-án az Országos Főállatorvos azonnali intézkedéseket rendelt el a Nagyszőlőshöz legközelebb található 6 Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei vadászatra jogosult és 30 település területére.
- 2017. január 27-én megjelent az Országos Főállatorvos 2/2017. sz. határozata, az ország egész területére vonatkozó előírásokkal.
- A tavaszi-nyári időszak intenzívebb vaddisznó mozgására tekintettel 2017. április 21-én a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét érintő intézkedések bővítése, kiegészítése.
- 2017. július 31-i romániai eset után magyar-román határszakasz Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei részére is kiterjesztésre kerültek az intézkedések.
- 2017. szeptember 28-án Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét érintő intézkedések területbővítése, kiegészítése, pontositása a kárpátaljai járványhelyzet romlása miatt.

Közeljövő (napok) intézkedései

- **2018. március 08.: új** Országos Főállatorvosi határozat.
- Eddigi intézkedések összefoglalása, kiegészítése.
- Az ASP Nemzeti Szakértői Csoport Kockázatbecslési munkacsoport javaslatának figyelembevétele.
- Kockázati területek változása:
  - Magaskockázatú területek
  - Közepes kockázatú területek
  - Alacsony kockázatú területek

Új kockázati területek

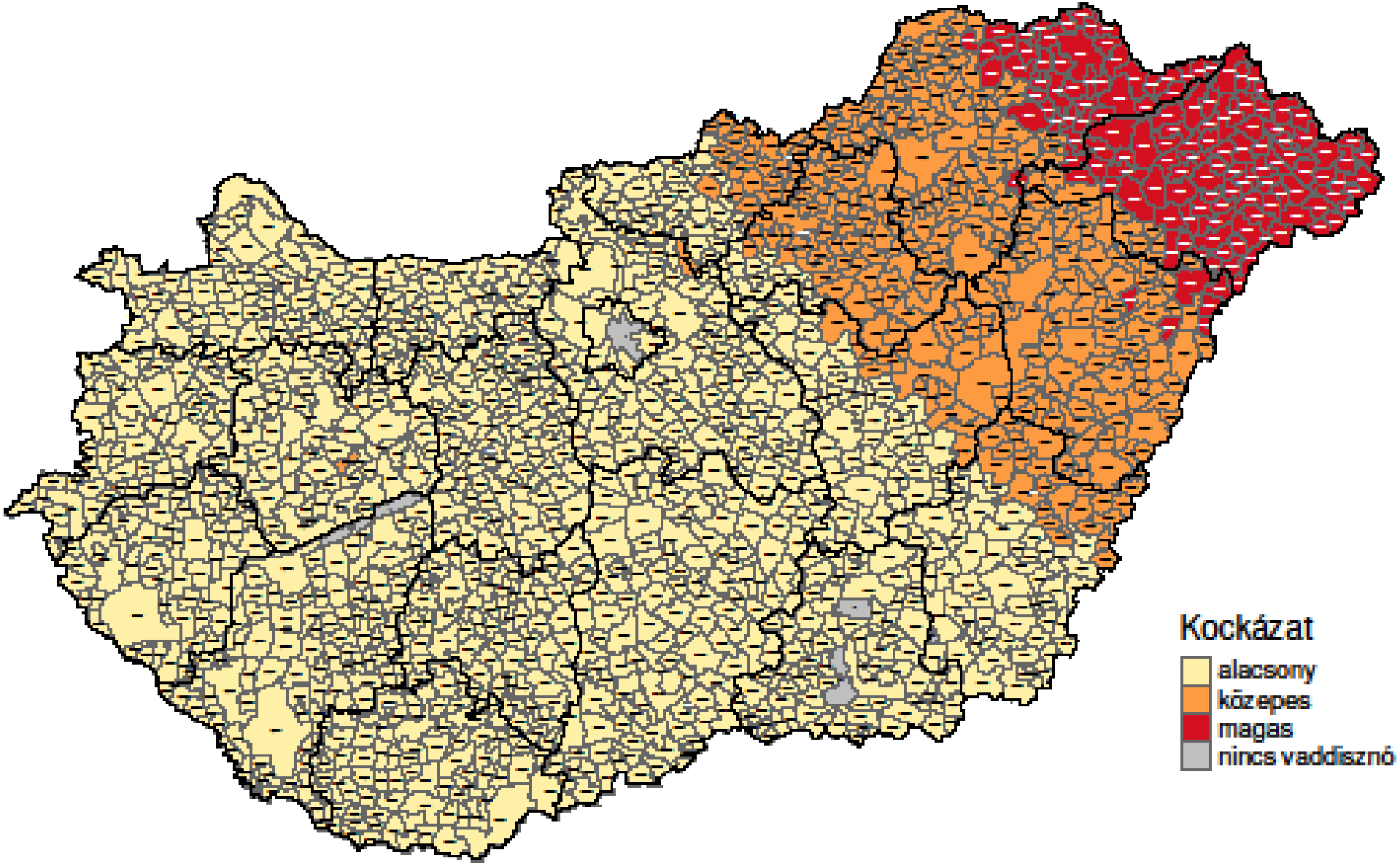

1/2008.
OFÁ határozat

Intézkedés megnevezése	Magas kockázatú terület	Közepes kockázatú terület	Alacsony kockázatú terület
Elhullott vaddisznó bejelentése, ebből mintavétel	x	x	x
A vadászati hatóságnak elhullotként bejelentett vaddisznók számának összevetése a mintázásra került vaddisznók számával.	x	x	x
ASP gyanús vaddisznó kilövése és bejelentése	x	x	x
Mintavétel során ASP gyanús kórbonctani tünetek jelentése	x	x	X
Vaddisznó diagnosztikai célú kilövése; állománycsökkentés	x	x	
Elhullott vaddisznó ártalmatlanítása	x (helyben)	x (ATEV)	
Ártalmatlanításra szolgáló gödör létesítése	x	x	
Elhullott vaddisznó keresése	x	x	
Engedélyezett társas vadászat	x		
Mintavétel vadászat során kilőtt vaddisznókból	x (szállítás korlátozása)	x (szabadon szállítható)	
Kilőtt vaddisznók zsigereinek összegyűjtése és ártalmatlanítása	x		
Vaddisznó állományok befogásának felmérése	x	x	
Vaddisznó takarmányozásának tiltása, vadászati célú etetésének engedélyezése	x		
Vadaskertek és vadfarmok kettős kerítéssel történő körbekerítése	x	x	
Élő vaddisznó szállítására vonatkozó korlátozások	x	x	x
Élelmiszerhulladék etetésének tilalma	x	x	x

** Vadgazdálkodási Tájegységi Fõosztály kivonata*

1/2008. OFÁ határozat

Intézkedés megnevezése	Állam által fizetett összeg (nettó)	Magas Kockázatú terület	Közepes kockázatú terület	Alacsony kockázatú terület
Mintavétel elhullott vaddisznónként	10.000 Ft	x	x	x
Elhullott vaddisznó ártalmatlanítása	23.250 Ft (vaddisznónként)	x	x	
Elhullott vaddisznók és zsigerek ártalmatlanítására szolgáló gödör létesítése	létesítésre vonatkozó számla erejéig	x	x	
Elhullott vaddisznó szervezett keresése	1.000 Ft/óra	x		
Keresés során megtalált és jelentett vaddisznó	15.500 Ft (vaddisznónként)	x	x	
Elkobzott test	kilőtt egyed zsigerek nélküli becsült tömegének és a 2016/2017. vadászati évi országos kg-onkénti átvételi ár átlagának szorzata	x		
Diagnosztikai célból kilőtt koca	5.000 Ft	x	x	
Diagnosztikai célból kilőtt 1 év alatti egyedek	3.000 Ft	x	x	
Diagnosztikai célból kilőtt egyed esetén minden szabályos mintavétel	3.100 Ft	x	x	
Vadászatra jogosult, melynek területén diagnosztikai célból kilőtték a vaddisznót	a vad vadászati hatóság által meghatározott trófea nélküli értéke	x	x	

** Vadgazdálkodási Tájegységi Fõosztály kivonata*

Elhullott vaddisznók 1.

Forrás: Lett Állategészségügyi Szolgálat

Elhullott vaddisznók 2.

Forrás: Lett Állategészségügyi Szolgálat

Elhullott vaddisznók 3.

Forrás: Lett Állategészségügyi Szolgálat

Megnagyobbodott és sötét színű lép

Forrás: Lett Állategészségügyi Szolgálat

Megnagyobbodott és sötét színű lép

Forrás: Lengyel Állategészségügyi Szolgálat

Vérzések a veséken

Forrás: Lett Állategészségügyi Szolgálat

Vérzések a veséken

Forrás: Lengyel Állategészségügyi Szolgálat

Kérdések:

- Hol és mikor találjuk meg az első fertőzött állatot?

- Házisertés vagy vaddisznó lesz?

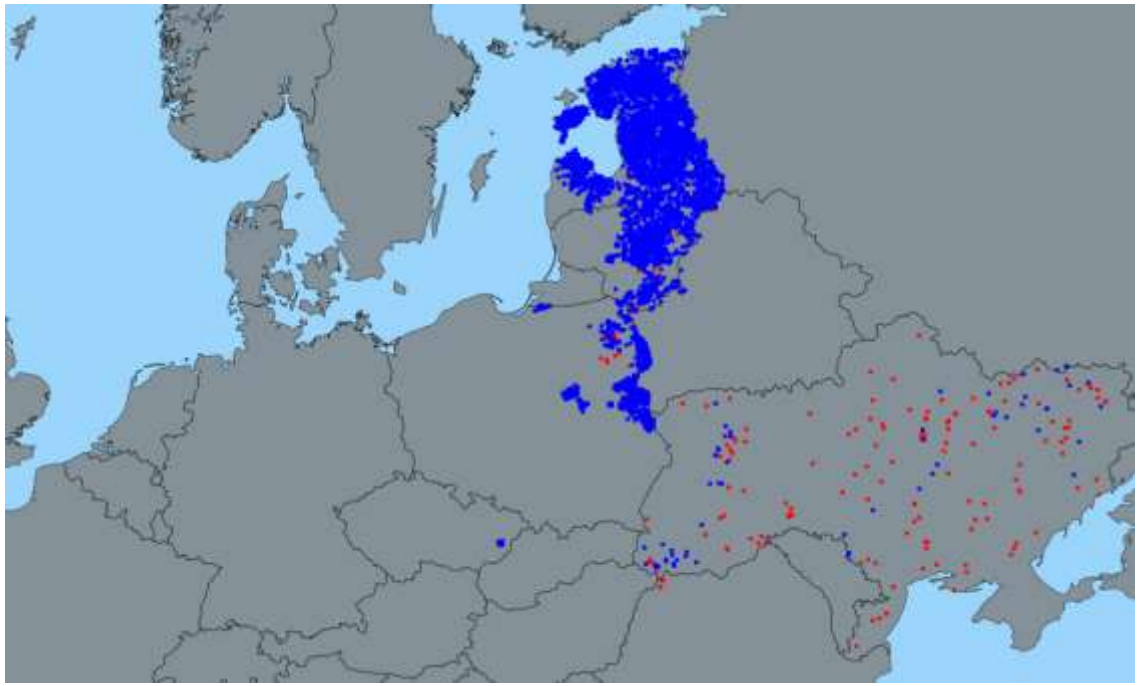

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!